

21è diumenge després de Pentecosta

Ordre del culte del 15/10/23

Preludi

Benvinguda i pregària

Himne: 1 CG Canta al Senyor, Rei de Glòria

Música: Joachim Neander; Lletra: M. E. Vidal

Crida a la lloança: Salm 23

Himne: 5 CG Cantem un càntic ple d'amor

Música: W. B. Bradbry; Lletra: Benjamí Planes

Lectures bíbliques

Isaïes 25, 1-9

Mateu 22, 1-14

Himne: 138 HC ;Santo, santo santo! (estrofes 1 i 5)

Música: John Bacchus Dykes; Lletra: Reginald Heber; Trad.: J. Bautista Cabrera

Proclamació de la Paraula

Èxode 32, 1-14

Pregària per la il·luminació

Interludi

Himne: 63 CG Protegiu-me Vós, Senyor

Música: William H. Doane; Lletra: Àngel Cortès

Vida comunitària:

Ofrenes

(Interludi)

Anuncis

Himne: 263 CG Hem de predicar

Música: Josep Laporta; Lletra: Benjamí Planes

Benedicció

Postludi

Litúrgia: Àlex Pallàs

Predicació: Nelson Araujo

Música: David Melenchón

Lectures: Rubén Pallàs

Diaques: Esther Rión i Anna Plantada

Butlletí: Rubén Pallàs

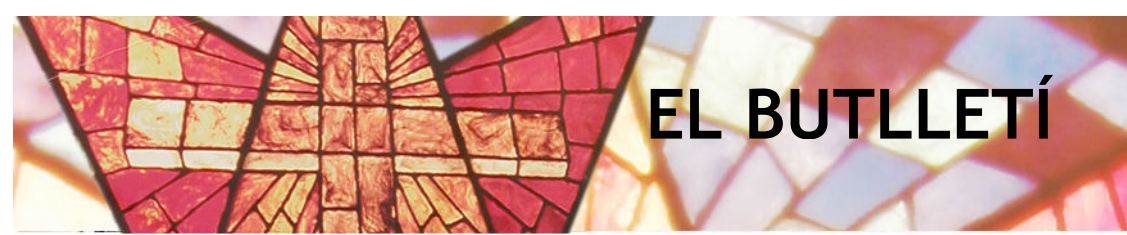
Retransmissió: Anna Guinot, Jordi Pérez i Àlicia Pallàs

Església Protestant de Barcelona – Centre

Carrer dels Tallers, 26 – 08001 Barcelona – Tel. 680 87 32 62

Correu electrònic: info@esglesiatallers.org - web: www.esglesiatallers.org

Compte bancari: Triodos Bank IBAN: ES42 1491 0001 2820 2713 0323

EL BUTLLETÍ

Església Protestant de Barcelona - Centre

Nº 1897 de 15 d'octubre de 2023

Rheticus

Claudi Ptolomeu fou un astrònom grec que, a través de l'observació, va elaborar la teoria geocèntrica de l'univers. Per ell la terra era el centre de l'univers i el sol, els planetes i les estrelles giraven al voltant de la terra. Com és evident si només tenim en compte el sol i la terra, no es pot determinar si és el sol que gira al voltant de la terra o al revés. Però si considerem els altres planetes, la qüestió es clarifica. Sigui com sigui, Ptolomeu va posar la terra en el centre de l'univers i la resta dels astres orbitaven al seu voltant. Pels antics grecs l'univers es dividia en dos parts: el món sublunar (la terra), es componia de quatre elements: terra, aigua, aire i foc i el món supralunar que es componia d'un cinquè element (d'aquí ve l'expressió castellana "la quinta essencia"). Ptolomeu, observant el moviment dels planetes va detectar tres problemes que no tenien explicació. Primer el comportament orbital dels planetes no era uniforme sinó que de cop i volta interrompien el seu moviment d'oest a est per fer un recorregut d'est a oest. El segon problema era que la duració de la revolució dels planetes no era uniforme. I el tercer era l'augment i la disminució de la brillantor dels planetes. No en va la paraula planeta ve del grec i significa errant o vagabund, perquè el seu moviment no responia a un patró uniforme i determinat.

Nicolau Copèrnic (1473 – 1543) fa néixer a Polònia i va quedar orfe molt jove. Va ser adoptat pel seu oncle el bisbe Lucas Watzenrode que es va encarregar de la seva educació. Va estudiar arts, filosofia, matemàtiques i astronomia. El seu oncle el va enviar a estudiar dret a Itàlia amb l'objectiu que el pogués substituir. Allà va entrar en contacte amb astrònoms que qüestionen la teoria geocèntrica de Ptolomeu. Torna a Polònia i l'anomenen canonge. Això li assegurarà una economia. Torna a Itàlia on fa estudis de medicina i el 1503 es doctora en dret.

Torna a Warnia (Polònia) fins al final de la seva vida. Allà cultivà l'astronomia d'una forma lliure i personal. Elabora la teoria heliocèntrica de l'univers posant el sol al centre i col·locant la terra com un planeta més que gira al voltant del sol. Amb aquesta teoria, tots els problemes que plantejava la teoria geocèntrica de Ptolomeu quedaven resolts. Els planetes tenien un comportament orbital uniforme, el temps orbital de cada planeta era sempre el mateix i

s'explicava l'augment i disminució de la brillantor dels planetes.

Georg Joachim Rheticus (1514 – 1574) va néixer a Feldkrich (Àustria) i com que era protestant va estudiar a la universitat de Wittenberg. Va tenir com a professor a Philipp Melanchthon que li va donar un permís de dos anys per viatjar per tal d'estudiar amb astrònoms destacats. Durant el viatge va sentir parlar de Copèrnic i va decidir visitar-lo. Va estar amb ell dos anys en els quals va col·laborar en acabar la gran obra de Copèrnic *De Revolutionibus Orbium Coelestium* on exposava la seva teoria heliocèntrica. Copèrnic era reticent a publicar la seva obra perquè temia la reacció de l'Església. Aquesta defensava la teoria geocèntrica perquè s'ajustava a les sagrades escriptures (Josuè 10:7-14)

⁷ *Tot seguit, Josuè va pujar de Guilgal amb els seus millors guerrers i amb tot el seu exèrcit.* ⁸ *El Senyor li digué:*

--No tinguis por d'ells. Jo els poso a les teves mans. Cap d'ells no et podrà resistir.

⁹ *Després d'haver caminat tota la nit des de Guilgal, Josuè va atacar els amorreus per sorpresa.* ¹⁰ *El Senyor va desconcertar els enemics, i els israelites els van desfer completament a Gabaon. Després els perseguiren per la baixada de Bethoron i els anaven derrotant fins a Azecà i Maquedà.* ¹¹ *A més, mentre fugien dels israelites, baixant de Bethoron fins a Azecà, el Senyor va fer caure damunt d'ells una pedregada terrible, de manera que en va matar més la pedregada que l'espasa dels d'Israel.*

¹² *El dia que el Senyor va fer caure els amorreus davant els israelites, Josuè s'adreçà al Senyor i, en presència del poble, va cridar:*

--Sol, detura't a Gabaon!

I tu, lluna, a la vail d'Aialon!

¹³ *I el sol es deturà,*

i la lluna es va parar,

mentre el poble castigava els enemics.

Així ho diu el Llibre del Just.

El sol es va aturar al bell mig del cel i va ajornar la seva posta tantes hores com té un dia. ¹⁴ *Ni abans ni després no hi ha hagut mai un dia com aquell en què el Senyor va obeir la veu d'un home. I és que ell mateix combatia a favor d'Israel.*

Sigui com sigui Copèrnic era reticent a publicar la seva obra. La por a la censura en el millor dels casos i l'actuació de la inquisició en el pitjor, va descoratjar-lo. Va ser per la insistència de Rheticus que Copèrnic –poc abans de morir- li va donar l'autorització per publicar la seva obra. Rheticus s'emportà el manuscrit a Nuremberg (terreny protestant) i supervisà la impressió de l'obra a la impremta de Johannes Petreius. Durant el procés Rheticus va haver de marxar per prendre un lloc a la universitat de Leipzig. La supervisió de la impressió la va continuar Andreas Osiander (teòleg luterà) que, per tal d'evitar la censura, va incloure en el llibre un prefaci en el que explicava que la teoria heliocèntrica exposada en el llibre no discutia la teoria geocèntrica defensada per l'Església, sinó que era un model hipotètic que servia per fer càlculs astronòmics, però que no contradeia la teoria geocèntrica defensada per l'Església. El prefaci acabava en un escair "Vale" sense signatura per part d'Andreas Osiander per evitar suspicàcies

de l'Església en veure la signatura d'un teòleg protestant. La inclusió d'aquest prefaci va fer enfadar molt a Rheticus.

I tot aquest escrit és per rendir homenatge a un jove protestant que no va buscar ni fama ni glòria, que ha passat a la història en l'anonimat, però que sense el seu concurs, l'obra de Copèrnic no s'hagués publicat o s'hagués publicat molt més tard. Més enllà de les conviccions teològiques, més enllà de les veritats absolutes, Rheticus va voler trencar el paradigma científic en el qual la ciència havia de ser coherent amb la teologia. De fet, la teologia era la disciplina de la qual depenien totes les altres disciplines. Copèrnic es va negar a la publicació de la seva obra; de fet quan Rheticus el va visitar, aquesta no estava escrita, va ser l'entusiasme d'un jove protestant que defensant la veritat científica va voler trencar el paradigma ciència-religió.

Rubén Pallàs

ANUNCIS I COMUNICACIONS

FAMÍLIA CRISTIANA

Tinguem presents a les nostres oracions els germans que tenen problemes de salut i a les persones que en tenen cura. Que el Senyor els acompanyi cap a una presta recuperació.

CISTELLA SOLIDÀRIA

Seguim pregant per la salut del Wolfgang i la Maria, ells son indispensables pel "Chiringuito" i estan una mica esgotats. Molta feina dia darrera dia i, feina dura. Aquesta setmana no tenien urgències, esperem a la propera setmana, i ells ja saben que estem apunt per contribuir a omplir les seves prestatgeries. Gràcies a tots/es per pensar i pregar per ells i per tot l'equip

CANAL YOUTUBE

Podreu seguir el culte en directe a la pàgina de youtube a les 11.00 https://www.youtube.com/live/xLxTsy17I8c?si=qzGN0OU7Wzh_nHGq o a l'adreça a al web de l'església: www.esglesiatallers.org

ESTUDIS BÍBLICS

Dijous 19 d'octubre. Hi haurà l'estudi. Us hi esperem!

AGENDA

Des del 12 fins al 15 d'octubre s'està celebrant a Madrid el LXXX Sínode de la IEE; les representants de la nostra comunitat són la pastora Marta López i Lidia Castell.

El dissabte 21 a les 19h, en el marc de la Nit de les Religions, la nostra comunitat participarà amb un espectacle musical i de lectura de textos del Reverend Martin Luther King Jr, l'any que es compleixen 55 anys del seu assassinat.

El dissabte 28 d'octubre, a les 18:30h, celebrarem el Culte Unit de la Reforma de l'EEC, aquest any serà a la Primera Església Protestant a Rubí (carrer Descobridor Colom 6).